

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

เล่มที่ 67
วันที่ประกาศโฆษณา

เลขที่ประกาศ 199
14 กันยายน 2565

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ	64100267	วันที่ยื่นคำขอ	28 พฤษภาคม 2564
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	กล้วยหอมทองพอบพระ (Hom Thong Phop Phra Banana หรือ Kluay Hom Thong Phop Phra)		
รายการสินค้า	กล้วยหอม		
ผู้ขอขึ้นทะเบียน	จังหวัดตาก		
ที่อยู่	ศาลากลางจังหวัดตาก ตำบลหนองหลวง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก 63000		

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

กล้วยหอมทองพอบพระ (Hom Thong Phop Phra Banana หรือ Kluay Hom Thong Phop Phra) หมายถึง กล้วยหอมทองที่มีผลโค้งคล้ายรูปตัวแอล (L) ปลายผลมีจุกคล้ายปลายดินสอ เปลือกบาง ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีเหลืองทองสม่ำเสมอ เนื้อแน่น เหนียวหนึบ รสชาติหวานหอม ปลูกในเขตพื้นที่อำเภอพอบพระ จังหวัดตาก

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์กล้วย : พันธุ์กล้วยหอมทอง (Gros Michel)

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง ผลโค้งคล้ายรูปตัวแอล (L) ปลายผลมีจุกคล้ายปลายดินสอ ความยาวลูกอยู่ในช่วง 20 - 28 เซนติเมตร
- เปลือก เปลือกบาง ผลดิบสีเขียว ผลสุกสีเหลืองทองสม่ำเสมอ
- เนื้อ เนื้อแน่น เหนียวหนึบ
- รสชาติ หวานหอม

(3) ลักษณะทางเคมี มีค่าความหวานผลสุก อยู่ในช่วง 22 - 29 องศาบริกซ์

2. กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) ใช้หน่อพันธุ์กล้วยหอมทองที่มีคุณภาพดีจากอำเภอพอบพระ โดยมีลักษณะ ได้แก่ ฐานหน่อหรือโคนหน่อลำต้นต้องกว้างแล้วค่อยเรียวขึ้นไป (ทรงพีระมิด) ใบเป็นใบดาบ (ใบที่ยังไม่กาง) ปลอดจากโรคและแมลง

(2) เตรียมหน่อพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ โดยนำมาแช่น้ำไว้ 1 คืน เพื่อกำจัดหนอนกอและแมลงที่ติดหรือแฝงในหน่อพันธุ์ หลังจากนั้นนำมาตัดแต่ง แช่น้ำยาเร่งรากและน้ำยาป้องกันเชื้อรา

(3) เตรียมพื้นที่ปลูก โดยจะยกร่องหรือไม่ยกร่องก็ได้ ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ ขุดหลุม และใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักรองก้นหลุม

(4) นำหน่อพันธุ์ลงหลุมแล้วใช้ดินกลบหน่อให้มิดเสมอกับปากหลุม

การดูแลและการจัดการภายในแปลงปลูก

(1) ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่ควรเยอะ จนขึ้นหรือแฉะมากเกินไป เนื่องจากกล้วยเป็นพืชที่ชอบน้ำ แต่ไม่ชอบน้ำขัง

(2) ให้อายุและสภาพของต้นกล้วย โดยใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน

(3) ตัดแต่งใบที่เป็นโรคและใบเสื่อมสภาพออก

(4) เมื่อกล้วยตกเครือ ให้นำค้ำยันกล้วย โดยใช้ไม้ไผ่หรือแท่งเหล็กยาวแข็งแรง ค้ำยันเครือและลำต้น

(5) หลังจากกล้วยตกปลีจนถึงปลีสุดท้ายบาน (หวีตื่นเต่า) ใช้ถุงที่มีรูระบายคลุมเครือกล้วย เพื่อป้องกันโรคและแมลงเข้าทำลายผล

การเก็บเกี่ยว

(1) เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี

(2) ใช้มีดเคียวหรือวัตถุมีคม ตัดเครือกล้วย หากส่งภายในประเทศ ให้เก็บกล้วยที่ร้อยละ 80 – 85 ขึ้นไป หรือระยะเวลา 65 – 70 วันหลังจากตัดปลี หากส่งออกต่างประเทศ ให้เก็บกล้วยที่ร้อยละ 70 ขึ้นไปหรือระยะเวลา 55 - 65 วันหลังจากตัดปลี หรือตามข้อตกลงของการซื้อขายระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

(3) ตัดแต่งผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้ว เป็นหวีหรือแพ็คตามข้อตกลงของการซื้อขายระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย

การจัดการหลังเก็บเกี่ยว

บ่มกล้วยให้สุก โดยใช้น้ำยาชุบกล้วย ก้อนแก๊ส หรือแก๊สที่บรรจุกระป๋องหรือถัง ตามความเหมาะสม กรณีส่งออกต่างประเทศ จะไม่มีการบ่มกล้วย เนื่องจากผลผลิตที่ส่งไปจะต้องเป็นผลดิบไปจนถึงประเทศปลายทาง

การบรรจุหีบห่อ

รายละเอียดบนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ให้ประกอบด้วย

(1) ชื่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “กล้วยหอมทองพพระ” หรือ “Hom Thong Phop Phra Banana” หรือ “Kluay Hom Thong Phop Phra”

(2) ชื่อ ที่อยู่แหล่งผลิตหรือผู้ประกอบการค้า เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

(3) วันที่บรรจุ หรือเลขล็อตการผลิต เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบย้อนกลับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอพพระ ตั้งอยู่ที่ละติจูด 16.386111 ลองจิจูด 98.690278 อยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดตาก ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบสูง สลับกับภูเขาสูง อยู่เหนือระดับน้ำทะเล 260 – 1,700 เมตร มีชุดดิน 29B 46B และ 29C ซึ่งมีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์และระบายน้ำได้ดีเหมาะสำหรับการเกษตร ลักษณะภูมิอากาศอยู่ในเขตรับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร ทำให้มีอากาศร้อนชื้น ฝนตกสม่ำเสมอ

มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,300 มิลลิเมตรต่อปี จึงเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยสำคัญ ๆ เช่น ห้วยวาเลย์ ห้วยแม่ละเมา ห้วยอุ้มเปี้ยม ห้วยน้ำนักห้วยมอเกอ และแม่น้ำเมย เป็นต้น พื้นที่อำเภอพบพระจึงมีแหล่งน้ำใช้ในการเกษตรตลอดทั้งปี รวมถึงมีแหล่งซับน้ำกว่า 20 แห่ง และมีพื้นที่สูงมากกว่า 600 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล อากาศจึงเย็นสบายตลอดทั้งปีลักษณะแบบป่าดิบเขา

จากลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศดังกล่าว ถือได้ว่าระดับความสูงของน้ำทะเลเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กล้วยหอมทองที่ปลูกในเขตพื้นที่อำเภอพบพระมีรสชาติดี แตกต่างจากกล้วยหอมทองที่ปลูกในพื้นที่ระดับน้ำทะเลต่ำซึ่งจะใช้ระยะเวลาการปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต 8 – 9 เดือน แต่กล้วยหอมทองพบพระที่ปลูกในพื้นที่เหนือระดับน้ำทะเล 260 เมตรขึ้นไป ใช้ระยะเวลาปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวผลผลิต 10 – 12 เดือน ทำให้ต้นกล้วยมีระยะเวลาในการสะสมอาหารมากกว่า ส่งผลให้กล้วยหอมทองพบพระมีเนื้อแน่นหนึบและรสชาติหวานหอมอร่อยแตกต่างจากพื้นที่อื่น

ประวัติความเป็นมา

เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2543 เกษตรกรอำเภอพบพระได้นำหน่อพันธุ์กล้วยหอมทองจากอำเภอท่าปาง จังหวัดเพชรบุรี เข้ามาปลูกในพื้นที่อำเภอพบพระเป็นครั้งแรก ซึ่งกล้วยหอมทองที่ปลูกได้ 1 เครือ ทำน้ำหนักได้ถึง 14 กิโลกรัม รวมถึงมีรสชาติหอมหวาน เนื้อสัมผัสแน่นหนึบ จึงเริ่มเป็นที่นิยมของชาวบ้านอำเภอพบพระ มีการขยายหน่อพันธุ์ โดยนำหน่อไปปลูกเป็นพืชผสมผสานกับพืชสวนอื่น ๆ จนเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย และต่อมาภาคเอกชนได้เห็นถึงความสำคัญของตลาดกล้วยหอมทองที่ปลูกในพื้นที่อำเภอพบพระ จึงมีการนำหน่อพันธุ์ไปเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เพื่อให้เกษตรกรปลูกในพื้นที่อำเภอพบพระและนำผลผลิตที่ได้ส่งออกไปจำหน่าย โดยเมื่อเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจนได้ครบตามจำนวนที่ต้องการปลูกแล้ว จะส่งต่อให้เกษตรกรใช้หน่อจากแปลงปลูกทำการขยายพันธุ์ต่อไปจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ หน่วยงานในพื้นที่และภาคเอกชนได้ร่วมกันจัดงาน “วันเกษตรพบพระ” โดยจัดครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2545 เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตทางการเกษตร ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวการเกษตรและธรรมชาติ และผลผลิตทางการเกษตรของอำเภอพบพระ ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยมีการประกวดกล้วยหอมทองพบพระที่จัดเป็นประจำทุกปี รวมทั้งยังมีการจำหน่ายกล้วยหอมทองพบพระในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ เช่น ท็อปส์ ซูเปอร์มาร์เก็ต และวิลล่า มาร์เก็ต เป็นต้น

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิตกล้วยหอมทองพบพระ ครอบคลุมเขตพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก รายละเอียดตามแผนที่

5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) กล้วยหอมทองพบพระต้องผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้ากล้วยหอมทองพบพระ รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

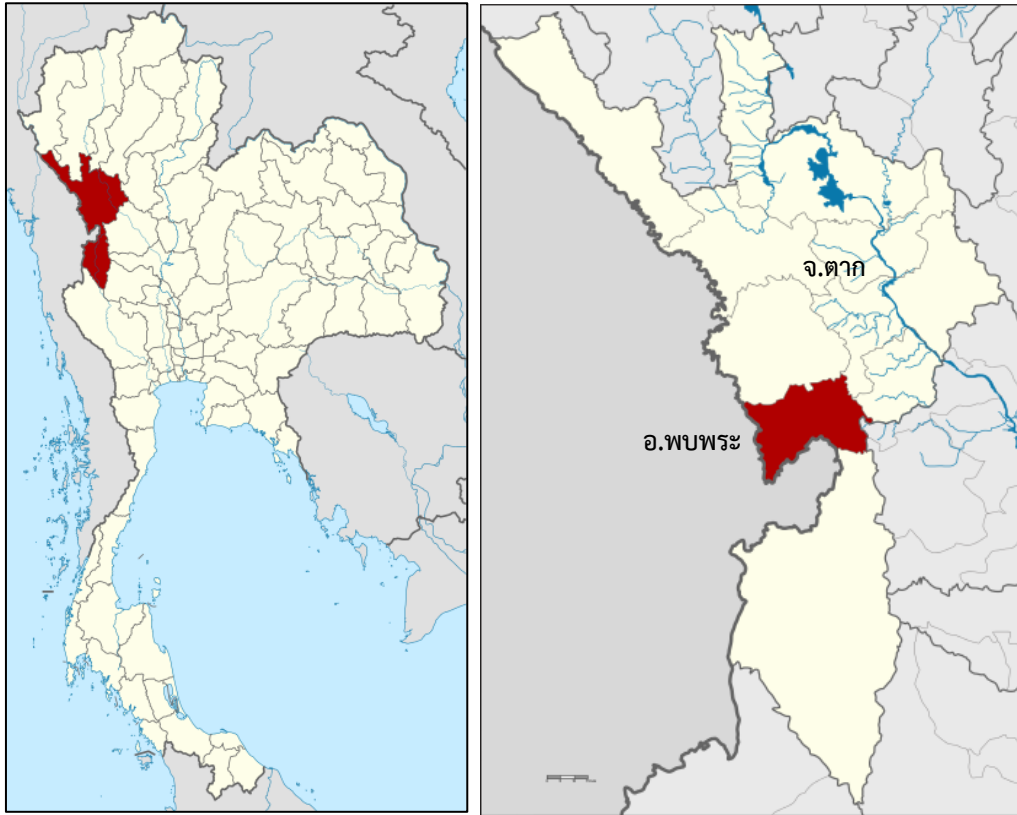
6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

(1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้าที่ประสงค์จะใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
กล้วยหอมทองพบบพระ

(2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน
สำหรับสมาชิกผู้ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กล้วยหอมทองพบบพระ และดำเนินการตามแผนการควบคุม
ตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ กล้วยหอมทองพบพระ

ขอบเขตพื้นที่การผลิตกล้วยหอมทองพบพระ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก